

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármán

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

48-as ábrándpolitika.

A magyar függetlenségi és 48-as politika tele van ábrándozással. A nemzet 48-as vezérei úgy vezették, hogy szemeit mindig a távol jövőbe meresztve ábrándozott a nagy nemzeti vágyakon s lábai megbotlottak a jelen kis akadályaiiban, amiket föllengésében észre sem vett.

Ime, itt van a legújabb bizonyíték. A magyar nyelv távoli jogain ábrándoztunk a hadseregben s belebotlottunk abba az akadályba, amit a horvátok emeltek az állam nyelve elé. Mai politikai vezéreink az önálló vámterület, önálló hadsereg, magyar jegybank, külön külképviselet s más távoli ködös képes szívárványával vakították el folyton a nemzet szemeit és nem láthatta meg senki az akadályokat, amelyek köröskörül mindenfelől tornyosultak a nemzeti törekvések elé. Sőt, ma már meg kellett érniük azt, hogy negyven horvát képviselő obstrukciója az egész magyar törvényhozás működését megakadályozza s a magyar állam tekintélyét arculcsapja.

Mit akarunk mi nagy nemzeti vívmányokat a királytól és Ausztriától, mit akarunk mi tekintélyt a külföld előtt, ha tehetetlenek vagyunk a saját belügyeinkben?

Ha mi magyar vezényszót követelünk ezentúl a királytól a hadseregben, azt feleli őfelsége rá: előbb hozzátok be a parlamentekben! Micsoda jogon követeli egy nemzet a királyától, hogy magyarabb legyen nála? 1868-ban bizonyos jogokat adtak

ajándékba a horvátoknak s ma már odáig is elment a magyar törvényhozás, hogy saját házában eltűrte a horvát szónoklatot. Ennek köszönhetjük azt a vakmerőséget, hogy immár horvát határozatokat is akartak hozatni »testvéreink«. S mikor Justh Gyula elnök és gróf Andrássy Gyula belügyminiszter megmagyarozták, hogy a magyar törvényhozás ügykezelési nyelve a magyar s hogy különböző nyelveken határozatokat s törvényeket hozni tiszta abszurdum is volna, a »testvérek« technikai obstrukcióval felelnek rá. Az ilyen politikai hideg zuhany nagyon alkalmas arra, hogy a magyarság nagyhatalmaságába vetett hitünkéből s illúzióinkból keserű valóra ébredessen.

Bizony, a mai kellemetlen napokból mérítsünk komoly tanulságot s változtassunk ábrándos 48-as politikai irányunkon. Ne keressünk ködképeket s ne kapaszkodjunk álomhegyekre, hanem tanuljunk meg járni a mindennapi élet rögzös útján s onnan takarítsuk el a sok sziklát és a még több piszkot.

Ha mostani vezető politikusaink idejében többet és alaposabban foglalkoztak volna általában a magyar nyelvnek kérdésével s a magyarosítással, akkor nem érte volna őket ily családás. Nem lett volna szabad évtizedekig elfelejteni Horvátországban élő véreinket s nem lett volna szabad elhanyagolni a magyar államnak horvátországi érdekeit. Most, hogy fölfakadt a kelevény, már belátják a betegséget, de kérdés, hogy most már lehet-e gyógyítani — kés nélkül?

Növeli a horvát obstrukció jellegét, hogy itt tulajdonképpen nem csupán egy konkrét

esetről van szó, aminek az elintézésével egyszerűen elintéződik az egész nagy izgalom. Itt nem egyetlen törvényjavaslatnak egyetlen intézkedéséről, itt nem a vasutas javaslatról van szó. Hanem ez csak titulus, ürügy arra, hogy a nagy horvát álmok fanatikusai a magyarságot kiirtsák Horvátországból s e célból magában Magyarország fővárosában és parlamentjében támadják meg a magyarságot. Ha ezek a szemtelen emberek itt így mernek föllépni, vajjon mire lesznek képesek odabaza, ahol ők vannak többségben?

Ezt azért emeljük ki, hogy eleve figyelmeztessük politikusainkat, nehogy azt higgyék, hogy a vasutas javaslatnak esetleges visszavonásával orvosolnák a bajt. Nem. Ezzel csak eltakarnák.

Kétségtelen ugyanis, hogy a horvát obstrukciót meg lehetne szüntetni oly módon, hogy Kossuth Ferenc visszavonná a vasutasok pragmatikájára vonatkozó törvényjavaslatot s annak intézkedéseit rendeletileg léptetné életbe. Ez a bajnak nem orvoslása, csak megkerülése volna. Meg lehet utóvégre csinálni, de akkor aztán a kormány rendeleti jogát a horvátokkal szemben minden téren a végleteig szigorúan kell alkalmazni.

Altalában igen nagy hiba, hogy a magyarságot csak szájjal védik benn a parlamentben, de a minisztériumokban s a hivatalos hatalom érvényesítésénél abszolúte semmit sem törődnek a magyarság érdekeivel. Őszintén szólva, a nagy nemzeti politika csak csupa szájhösködés. Arra jó, hogy ellenségeket szerezzen s a nemzetiségeket és horvátokat föligerelje, de semmiféle pozitív mun-

TÁRCA.

Az ötnapos menyecske.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárcája. —
Írta: **Janelró.**

A kis Olga egy férfi karján jelent meg a korzón. A férfi a vőlegénye volt.

Az ismerősök csaknem sorfalat álltak. Valóságos vesszőfutás az ilyen exponáté.

A sétaut két oldalán levő padok közönsége rögtön kritika alá vette a kis menyasszonyt, kit egy stréber fiskális halászott ki a gyerekszobából.

— Százezer forintja van a kicsinek.

— Ugy hát a doktor mégis kifizeti az adósságát.

— Szakitott már a színésznőjével?

— A színésznő ötezer forint végkielégítést kap.

Egy idősebb hölgy, aki a jótékonyág terén érdemeket szerzett és ajkán állandóan nemes mosolyt visel, lorgnetjét a szeme elé illesztve, jóindulatulag érdeklődött.

— Nos, de hát nézzük a kicsi Olgát.

— Egy kövér gyermek, — szóló közbe valaki.

A lorgnettes sárkány szeliden bölintott:

— Kövér, de elég csinos. Némileg butácska;

de tudatlansága jobban illik a pisze orrocskájához, mint ez a komikusan modern ruha elhízott fruska-termetéhez.

Az alispánné sem nyelhetette le a saját észrevételét:

— Éppen ez a szerencséje a fiskálisnak. Százezer forint szép pénz, de csak akkor, ha a hozomány tulajdonosa ostobácska.

— Pardon, kedvesem, — szóló közbe egy édeskés női hang — a butaság némely körülmények közt, hogy úgy mondjam, kellemetlenséget okoz. Biztos helyről tudom, hogy a kicsike még mindig azt hiszi, hogy a babákat a gólya hozza. És így a férje egy kis ideig azzal lesz kénytelen a mézesheteket bevezetni, hogy egy buta libuskának élettani előadásokat tart . . .

— Pszt!

— Ej . . . ej . . .

— Na, de ha mondom! Fogadjunk, hogy az esküvő estéjén sirva fut haza a mamához . . .

— Kicsoda? A fiskális?

— Dehogy! Az majd káromkodik, és egyelőre a színésznőnél keres és talál kárpótlást.

Im, ekképen szórakozik a korzó közönsége. Egy huszártiszt pedig, aki arrafelé csetlett-botlott, (a nagynénjét kereste, meg akarta pumpolni) szót-

lanul hallgatta és jól megjegyezte az érdekes beszélgetést; de végül nem állhatta meg, hogy az alapjában véve idős és már nem szép urnőket kissé ne bosszantsa:

— Én pedig azt mondom, hogy helyes és takaros kis baba. Csupa tűz, csupa ifjuság.

Meghajolt, szalutált, és sarkantyuját pengetőn, hamarosan eltűnt, mert a nagynénjével okvetlenül beszélnie kell, még ebben a félórában. És miközben profán anyagi gondok gyötörték, hogy t. i. ötszáz forintot kérjen-e a tantitól, vagy csak ötvenet, egy pillanatra észbe jutott a naiv kis menyasszony, a kélszemű, szőke Olga és önkéntelenül megpördörte kacskias bujuszát.

Minden a legnagyobb rendben történt. A huszár kétszáz forintot kért a tantitól és huszat kapott. A fiskális pedig hétfőn délután oltárhoz vezette Olgát.

Láttam az esküvőt. A fiatal menyasszony szeme ragyogott.

— Még csak tizenhatéves, — suttoztak körülöttem.

— De azért szép, erős, nagy lány.

Valóban, csak az igazi ártatlanság lehet ilyen bájos az oltár előtt. A furcsa és változatos megjegy-

A legújabbban megjelent képes

ÁR J E G Y Z É K E M E T

kérje, melyet bárkinek portómentesen és díjmentesen küldök.

WEISZ J. HUGÓ órákészítő és órákereskedő Szeged, Kárász-utca 6. szám.

Valódi svájci nikkell remontoir zsebóra 3 évi felelősség mellett, 5 kor. — 5 drb átvételénél 5% engedmény.

kában és kézzelfogható eredményben nem nyilatkozik meg.

A magyar szájhösködő nemzeti politikának a kézzelfogható eredménye ime, itt van: a horvát obstrukció. A horvátok és a nemzetiségiek ugyanis komolyan veszik a saját nemzeti aspirációikat s azért cselekszenek is.

A magyaroknál a nemzeti aspiráció csak a léghagy szerepét játssza: följújják, hogy általa magas állásokba jussanak!

Akárhogy is intézzék el a konkrét politikai válságot, azzal legyünk tisztában, hogy a magyar-horvát válság ezentul állandó lesz.

A horvát bán megbuktatása inkább csak formai dolog. Az ilyen nagy urak kutyába se veszik a bukásukat, hisz a kinevezésük se igen izgatja őket. Ez a személyváltozás csak szimboluma annak, hogy legmagasabb helyen a dolgok menetével nincsenek megelégedve. De a legalacsonyabb helyeken soha sem történnek a legmagasabb helyek megelégedésével s az izgatottság, amit idefönn mesterségesen idéztek elő és nagyrészt csak imitálnak, odalenn majd vehemens erővel fog terjedni a horvát nép között. Ugy, hogy a magyar kormány legsürgősebb feladata minden óvóintézkedés megtétele a Horvátországban lakó magyarok megvédelmezése érdekében.

Jön az ex-lex. Aki nem tudná már, mi az ex-lex, annak el kell magyarázni, mert ex-lex már régen volt. Bánffy óta minden miniszterelnöknek megvolt a maga ex-lexe. Ez hozzátartozott a méltósághoz. Most Wekerlének is megvan az ex-lexe.

A magyar kvóta-küldöttséget már megválasztották, mert nekünk sietős az, hogy fizessünk Ausztriának. Az osztrák kvóta-küldöttség ellenben csak a jövő héten születik meg, mert Ausztriában tudják hogy mindegy, mikor fizet a magyar, a végén ugyanis muszáj fizetnie.

Június 30-ikán azonban lejár már a kvótatörvény és mert lehetetlen, hogy a két kvóta-küldöttség addig megállapodhasson — bírsim engedékenyek lesznek a magyar kiküldöttek — belevezet a kormány a kvóta-exlexbe. Ez az első ex-lexe. Talán következik utána több is... Nálunk ex-lexben bukna meg a kormányok.

Technikai obstrukció. Hát itt van megint. A héten jelent meg a t. Házban a horvátok részéről. És Justh Gyula, meg Andrássy Gyula, az Ugronok és a többi darabontverők összedugják a fejüket és tanácskoznak, miként lehet a technikai obstrukciók ártalmatlanná tenni. Bár kitalálnák! Legalább valamivel beigazolhatnák jogcímüket a léthez: meg tudnák csinálni azt, amit Tisza és előtte anynyian nem tudtak keresztülvinni.

Új belgrádi követünk. Bécsből jelentik: Ölétsége legfelsőbb hozzájárulását adta ahhoz, hogy

zésekre nem figyeltem. Meghatott a menyasszony viselkedése. Völegényére olyan áhitattal nézett, mint egy mesebeli lovagra. És bárha bizonyos, hogy ily tiszta áhitatot a fiskális ur nem érdemel, mert nem mesebeli lovag, hanem ügyvéd és ép oly léha, mint ezer más férfi, — a kis Olgának igaza volt ebben az áhitatban, mint a liliumnak abban, hogy hófehér.

Mikor pedig az oltár lépcsőin mint feleség jött le, ennek a szép jelenetnek színtésége a jó kislány hitében gyökeredezett: aki tudja, hogy az oltár előtt csupán jót és Istennek, de meg a papának és a mamának tetsző cselekedetet művelhet az ember.

Nem pirult, nem könnyezett. Fenséges volt és egyszerű, ez a tizenhatéves, rózsásarcu gyermek.

Nászutra nem mentek, mert a férj már legénykorában is súlyt helyezett arra, hogy nem tőr semmi sablon.

Sőt már másnap úgy viselkedett, mintha túl volna a mézeshetekén. Irodájában csak úgy fogadta a klienseket, mint egykorban és a bírósági tárgyalásokra sem küldött helyettes.

Este kísértelt a korzóra feleségével, — aki huszonnégy órával előbb még leány volt. A nagyon is fiatal asszony tulkorai megjelenése szenzációt kellett. Kiváncsian rajzolták körül az ismerősök. A férfiak firkászó pillantásokkal kémlelték. Fogadásokat kötöttek egyesek, vajjon asszony-e már az ifjú asszony? A fogadásokat szakértő pillantásokkal próbálták eldönteni, — de nem lehetett, mert a vélemények megoszoltak.

Az a huszártiszt, aki tantjától a napokban husz forintot, ma pedig egy ötkoronást kapott, — vállalkozott a fogadás problémájának hiteles megfajlására. Megvárta, míg a korzó tulsó feléről a fia-

báró *Czikann* Móric belgrádi rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter saját kérelmére ezen állásából visszahívassék és kinevezte gimesi és gácsi dr. *Forgách* János gróf rio de janeirói rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, ezen állásától való egyidejű fölmentése mellett, rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterrel a szerb királyi udvarba.

Kiegyezési tárgyalások. Július 5-én kezdődnek a kiegyezési tárgyalások Bécsben. Kossuth, Wekerle, Popovits és Sztéryényi július 4-én utaznak e célból három napra Bécsbe és mire visszajönnek — mi türes-tagadás — magukkal hozzák megígért önálló vámtérület helyett, a hosszulejratu kiegyezést.

Érdekességek a politikai kulisszák mögöl.

Express tudósítás.

Budapest, június 28.

Pejacsevich Tivadar gróf lemondott és ma már semmi kétség benne, hogy utódja a báni székben: *Rakodczay* Sándor, a zágrábi hétszemélyes tábla alelnöke.

Ez a választás szerencsésnek éppenséggel nem mondható. Rakodczay a horvátok előtt a leggyűlöltebb emberek egyike. Birói pályafutásán végig alaposan rászolgált a népszerűtlenségre. Valóságos irtózáttal beszélnek Horvátországban kegyetlen szigorúságáról és különösen arról, hogy az igazságszolgáltatást politikai célok szolgálatába hajtotta és megteremtette a vakmerő, könyörtelen pártjusticiát. Rakodczay vörös posztó a horvát koalíció szemében és az ő kinevezése könnyen a késhegyig menő harcba kergette a horvátokat.

De mit nem volt befajeztett tény a Rakodczay bánésága, Wekerle miniszterelnök egy kijelentését terjesztették, hogy az új bán neve valóságos bomba gyanánt fog lecsapni a horvátok közé. Ha Rakodczayra gondolt Wekerle, akkor a bomba már régen elpuffant. Vannak azonban, akik azt hiszik, hogy a kormány a bomba szerepét — *Khuen-Héderváry*nak szánta volt.

Amilyen valószínűtlen ez a föltevés, épp annyira lehetséges. Legalább az, hogy a kormánynak megvolt az a szándéka, hogy ilyenformán tegye el láb alól *Khuen-Héderváryt*, aki az utóbbi időben ijesztő elevenséggel lépett ural előtérbe. A koalíció fél *Khuen-Héderváryt*ól. Fogvaogva figyeli a volt horvát bánnak és a magyar miniszterelnöknek minden mozdulatát. Csak el kell olvasni azt a tajtékzó cikket, amelyet Kossuth lapja, a Budapest ir *Khuen-Héderváry*ról. Egyenesen megvádolja, hogy ő az okozója a horvát obstrukciónak, őt teszi felelőssé a konfliktusért és ezt a vádját megtoldja azzal a rémületes leleplezéssel, hogy *Khuen-Héderváry* nem is kétszer, hanem háromszor volt kihallgatáson a királlyal, és pedig nem holmi magántügyben, hanem a horvát kérdésben.

Nem lehetetlen tehát, hogy primitív furfanggal úgy kargt a kormány megszabadulni a veszedelmes,

tal házaspár visszaszátál — és gavalórosan szalutálva, sarkantujját összependítve, jó estét kívánt nekik.

— Ha nem vagyok alkalmatlan...

— A világrt sem! — válaszolt udvariasan a férj, — tarts velünk...

Az asszony baloldalára került és huszáros merészséggel kérdezte:

— Mit álmodott, nagyságos asszonyom?

— Nem fogom az orrára kötni, hadnagy uram. Egyébként jó estét. Meddig mulattak a lakodalmamon?

— Kedves papájának csak tíz órákor sikerült kidobnia.

— Este?

— Hova gondol!

— Talán csak nem délelőtt?

— De bizony.

— Meg se látszik, hogy lumpolt.

— Mostanáig aludtam.

Az asszonyka vidáman tereferélt, a férj udvarias volt és a hadnagy, mikor husz percnyi séta után elkészönt tőlük, elragadtatva újságotla barátainak:

— Fiuk, a szőke Olga a legennivalóbb asszonyka, akit valaha ismertem.

A fiskális, házasságtalan ötödik napján, délután három órákor az utcán sietett. Aktacsomó a hóna alatt. Szemkőzt jött vele a gondtalanul cigarettázó huszár.

— Szervusz.

— Szervusz.

— Hová mégy?

— A büntető-törvényeszkre.

— Minek?

— Védőbeszédet mondani.

rejtélyes politikustól, hogy elhelyezi Zágrába. De, akik a kulisszák mögé látnak, kacagtak ezen az esetben taktikán, annál is inkább, mert úgy tudják, hogy *Khuen-Héderváry a kulisszák mögött olyan helyen áll, ahonnan nem a zágrábi bán palotába nyílik a kijárás.*

* * *

Zágrábi intim körökből jelentik:

A bán lemondásának és az ugynevezett népkormány végének híre általános konsternációt kellett, mert mindenki meg volt győződve, hogy még az utolsó pillanatban is sikerülni fog a magyar kormányval való megegyezés. A koalíció körében nagyon nyomott a kedv. Lapaik a miniszteriumnak és minden jövőendő kormányának késhegyig való harcot jósolnak. Azt mondják, hogy a horvát képviselők Budapesten olyan obstrukciót fognak kifejteni, hogy vagy belebukik a miniszterium, vagy behozzák a klotúrt. A nemzeti párt köréi örömmel üdvözlik a magyar politikában beállott változást s ennek a pártnak csekély elemei csatlakozni fognak az új bához. Az új bán igyekezní fog a nemzeti pártból és más oldalról többséget alakítani s néhány kisebb koalíciós csoport támogatására is számít. Általánosan azt hiszik, hogy a horvát országgyűlést föl fogják oszlatni.

A horvát-szerb koalíció vezető organuma, a Hrvatska ezeket írja: A Budapesten levő horvát képviselőinknek kötelességük kitartani és minden lehető obstrukcióval megakadályozni a közös képviselőház tanácskozását. A mi képviselőinket — úgy mond — nem szabad annak az ódiumnak terhelnie, hogy a vasutas-törvényt keresztül megy mindaddig, amíg ők képviselik a horvát nemzetet Budapesten. Egy új kormányt ám lássa, hogy csendőrék segítségével sikerülne fog-e majd engedékeny többséget összetoboroznia, amely azután viselje a felelősséget a horvát nemzet előtt.

A Hrvatsko Pravo című lapban a Starcevic-párt vezére, Frank dr. ezeket írja: A magyaroknak a fumei rezolúcióval való kísérletezési politikája csunya kudarcot vallott. Hasonló kudarc lesz a vége annak az új experimentumnak is, amelyel Kossuth kényseríteni akarja a horvát nemzetet arra, hogy ismerje el az egységes magyar államot. A Starcevic-párt rendületlenül minden kísérletet pocskékk fog tenni, amely arra irányul, hogy Horvátországban a magyar nyelvet hozzák be.

* * *

Pejacsevich gróf volt horvát bán tegnap betegsége miatt fölkeresett egy bécsi orvostanárt, s azután Karlsbadba utazott, ahonnan csak őszkor tér vissza Zágrába, hogy a báni palotából kiköltözzék. Horvát koalíciós körökben azt beszélük, hogy Pejacsevich Tivadar grófnak a báni méltóságáról való lemondása nem jelenti a politikai élettől való visszavonulását. Pejacsevich Tivadar gróf horvát bán, e hírek szerint, aktivitásban marad továbbra is: pártvezér lesz. Neki szánták a horvát-szerb koalíció politikai vezérletét. Magának a koalíciónak elnökségére pedig *Nikolics Vladimir dr.* báhelyettes szemeltek ki.

Szóval: bonyolódik a horvát-ügy, egyre bonyolódik.

— Kit védelmezelt?
— Ugyan ne kérdezősködjél annyit. Sietek. Szervusz.

— A huszár tíz perc mulva már a fiskális Bockszivaját szitta, a fiskálisék szalonjában.

Husz perc mulva pedig a fiskális feleségét csókogatta. Az ötnapos menyecske.

Hogy ezt a merész fordulatot kifejlesztésének egyes fázisaiban a lehetőséghez képest megértjük, a huszár és Olga társalgásából álljon itt egy-két mondat:

— Váratlan vendég vagyok, ugy-e?

— ...

— Találkoztam a férjével. Ő küldött, nehogy magácska unatkozzék egyedül.

— ...

— Ha szép asszony kínálja, nincs az a szivar, melyre rá ne gyujtanék, egyébként cigarettézni szoktam. Maga nem szokott?

— Nem.

— Próbálja meg.

— ...

— De csak próbálja meg! Asszonyoknak minden szabad. Még ezt sem tudja? Gyujtson rá, van nálam hölgyeknek való cigarett.

— ...

— Jaj, Olgácska, maga ugy tesz azzal a cigarettel, mintha csókólna. Ugy nézem, csókolódní megtanult, ... hadd lám, igaz-e?

— ...

— Ne okoskodjék. Minden asszony szereti a csókot.

— ...

— Hát akkor minek ment férjhez?

— ...

A t. közgyűlésből.

(X) Hétfőn délelőtt közgyűlés volt. Valóságos nyári közgyűlés, 12 szál bizottsági tag részvételével.

E részvétlenségéből kifolyóan vesszük a következők, sok igazság tartalmazó reflexiókat: Városunk közügyeinek intézésére a városi tanácsban kívül a törvényhatósági bizottság van hivatva. Minden közérdekű ügynek a törvényhatósági bizottság közgyűlésén kell keresztül mennie. Az itt hozott határozatok mélyen belenyulnak a város polgárságának érdekeibe.

Van pedig ennek a bizottságnak 80 tagja, akiknek fele a polgárság bizalmából, választás útján jutott a közgyűlés termébe, vele pedig értékképviselő, virilista. Szóval elsősorban a maga és csak másodsorban a közérdeket képviseli.

A közgyűlésen, a törvényhatósági bizottsági tagokon kívül, a tanács tagjainak és még néhány magasabb tisztviselőnek van szavazati joga.

Ezeket az ismert dolgokat abból az alkalomból mondjuk el, hogy a város hétfőn közgyűlést tartott. Ezen a közgyűlésen a szavazati joggal bíró köztisztviselők teljes számban jelentek meg, míg a törvényhatósági bizottság túlnyomó többsége távolmaradásával keltett feltűnést. A 80 bizottsági tag közül csupán 12 jelent meg. Hiába állítják, hogy csak kis jelentőségű ügyek voltak napirendre tűzve, ez nem melegség. Ily csekély számban megjelenni nem lett volna szabad. Csupán egyetlen egy melegséget fogadhatunk el. Ez az, hogy a törvényhatósági bizottsági tag sem halaszthatja el magán-ügyeit, kenyérkeresetét a közügyek miatt. És a legtöbb embernek délelőtt vannak halaszthatatlan dolgai. A hétfői közgyűlés pedig délelőttön volt. Helyes lesz tehát a régi szokásnál megmaradni és a közgyűléseket a délutáni órákra meghagyni. A gyakorlat mutatja, hogy délután mégis nagyobb a közügyek iránt az érdeklődés.

Meg kellene azonban állapítani, hogy hány városi képviselő jelenlétében hozhat a közgyűlés határozatot. Meg kell szüntetni azt, hogy a város közügyeit 10—15 ember intézhesse.

Tudjuk, hogy az a 12 ember a legjobbat akarhatja, de talán mégis helyénvaló, hogy

— Vagy talán fél? Segítünk rajta. A fogház rosszabb, az is csak egy pillanat tart. Éppen azért úgy vélem, inkább csókolódzék az ember, mint fogat húzasson.
— . . . Jaj!
— Fáj? Akkor visszacsókolom.
. . . Tehát már vidáman csókolódtak, Olga meg a huszár. A huszár a csók elméletét kissé önzőleg magyarázta:
— Milliöm bomba és kartács! Hát ennyire tapasztalatlan? Hiszen az asszonyoknak mindenkiel szabad csókolódnia. Azért mennek férjhez.
— . . .
— Nem. A férfiaknak nem muszáj megnősülni, hogy csókolódzhasanak. Különbén én régen megnősültem volna.
A szőke Olga valóban a gyermekszobából került asszony sorsa. Minden előképzettség nélkül. Könnyen és szívesen hitt tehát a szemtelen huszár szavában. Olyan volt, mint a mesebeli Rózsapiroska, akinek Farkas bácsival való érzékeny történetét alig két-három év előtt olvasta a meséskönyvből.
— Jé, Farkas bácsi, beh erősek a karjaid . . .
— Hogy jobban ölelhessenek, mint a tisztelt férjed, Olgicám!
— Nini, Farkas bácsi, beh tüzes a csókod . . .
— Hogy a te ajkaidat is lángra gyujtsam, Olgicám, én édes kicsi Rózsapiroskám . . .
Az érzékeny meséből tudjuk, hogy Farkas bácsi teljesen visszaélt Rózsapiroska hiszékenységgel. Azt is tudjuk a meséből, hogy végül megjelent a vadász . . .
Ugy történt, mert kopogtak az ajtón.
— Ki az?
— Én vagyok, a te kis urad.
— Te vagy? Ilyen hamar?

az összpolgárság ügyei intézésénél behatóbb eszmecsere legyen.

A hétfői közgyűlés előtt különben két fontosabb tárgy is volt.

Az egyik: az ingatlan forgalom után szedett városi díjak szedhetési joga, a másik pedig a városi pótdátó szabályrendelet-késedelmi kamatokra vonatkozó szabályrendelet-tervezet. Ennek a szabályrendelet-tervezetnek a megalkotását — nagyon helyesen — a jövő közgyűlésre halasztották, amikor a városi képviselők nagyobb számban jelennek majd meg.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, mily igazságtalanul sújtja majd ez a késedelmi kamatos szabályrendelet a szegény és kevésbé módos polgárságot. Rendszerint t. i. két okból nem fizetnek az emberek adót. Az egyik ok az, hogy valaki szegény és nem képes fizetni, mert nincs neki miből. A másik ok a hanyagság. Ez utóbbira nem keresünk és nem találunk melegséget. Aki hanyagságból fizeti az adóját késedelmesen, azt nemcsak lehet, de kötelesség késedelmi kamatokkal sújtani. Ellenben a momentán pénzzavarokba került szegény adófizető polgárt nagyon méltánytalanul érné ez a késedelmi kamatos rendszer.

Már ezen okból is helyes volt hétfőn visszavetni a szabályrendelet-tervezetet. Abban a szabályrendeletben annak az elvnek kell érvényesülnie, hogy aki fizetőképés és nem fizet, azt kell elsősorban sújtani.

Meg kell határozni egy bizonyos adóminimumot, amely után egyáltalán nem szedhető késedelmi kamat és azon túl, mennél magasabb az adó, percentualiter annál magasabb legyen a késedelmi kamat.

Ime, mutatóul egy kis skála:
10—15 koronányi évi adó után nem kell késedelmi kamatot szedni. 10—15 koronától 25-ig két percent, 25-től 50 koronáig 4%, 50—75 koronáig 6%, 75—100 koronáig 8% legyen a késedelmi kamat és így feljebb.

Szóval: abban a szabályrendeletben a fokozatos teherviselés elvének kell érvényesülnie.

* * *

A hétfői közgyűlés eseményeiről egyébként a következő tudósítás számol be:

Ambrozovics Lajos főispán 10 törvényhatósági bizottsági tag jelenlétében nyitotta meg hétfőn délelőtt 9 órakor a közgyűlést, melynek során a résztvevők száma tizenkettőre szaporodott föl. A tanács teljes számmal foglalta el helyét.

— Én, én . . . Képzeld, megnyertem a pórt. De halod-e, hé, nyisd ki már az ajtót . . .

— Várj egy percig. Csak egy percig.

— Dehogy várok. Nyisd ki.

— Mindjárt.

—

— Csunya botrány lett. Az egész városban beszélték, hogy Olga az urát megcsalta. Hűtlen lett hozzá az ötödik napon.

Olgának haza kellett menni. Otthon elővette a mamája:

— Boldogtalan! Hogy is vetemedhetél ekkora gonoszszagra! Nem esküdtél-e meg néhány napja az oltár előtt, hogy hű maradsz férjedhez!

— Ó, édes mamám! Higgy nekem. Én hű feleség vagyok. Az maradtam és az leszek.

A haragos mama elvesztette a türelmét és eklantás példával bizonyította az ellenkezőjét.

— Ezt nem tagadom, — mondta könnyek közt a jó kis Olga — de én azért hű vagyok. Nem csaltam meg az uramat. Egy fillért se költöttem a konyhapénzből a magam céljaira és tegnapelőtt is, mikor a Grün boltos behozta a száz forintot, nem sikkasztottam el, én hiánytalanul odaadtam mind a százat az uramnak. Én nem vagyok tolvaj.

Ez nagyon romantikus történet, tehát a városban mindenki realisan magyarázta. A városbeli öreg nők megállapították, hogy Olga egy raffinált, srófos esztű, ravasz kis démon, aki azért ment férjhez, hogy a huszárt szerthesse.

—

Hála Istennek! A párviadal nehéz percei, ólomzármayakon bár, de tovaréptültek.

Egyik fél golyója sem talált.

A huszár ellenfeléhez közeledett és ünnepélyesen nyilatkozott:

— Doktor ur. Miután egymást, mint lovagok

A kitűzött napirendhez híven, mindenkéltét felolvasták a polgármester mult havi általános jelentését. Jelentést tesz a közigazgatás állapotáról, a szabadka—bajai vasúti vonainak első rangustását illető közigazgatási bejárásról, továbbá, hogy a város a Boecsay szobor leleplezésénél képviselve volt és hogy az ipari szeszgyárak érdekében tartott budapesti polgármesteri értekezleten a város szintén résztvett.

A szegedi-uti átjáró ügyében hangzott most el egy felszólalás; indítványozták, hogy Ambrozovics Lajos főispán kérje föl a közgyűlés, hogy ez ügyben a kereskedelemügyi miniszterrel interjúaljon. — Hegegys Aladár polgármester ismertette a fölhozott ügyet, mire Ambrozovics főispán kijelentette, hogy nyomban a bejárás után eljár már ez ügyben.

Következett:
2. A belügyminiszter leirata az önálló iparosok és iparos-segédék részére létesítendő ösztöndíj tárgyában. — Tudomásul veszik a belügyi kormány jóváhagyó leiratát.

3. Ugyanannak leirata a közszéki adó természetű hátralekös követelések után késedelmi kamatok és behajtási illetékek szedése tárgyában. — Weisz Nándor tanácsnok ismerteti az alkotandó szabályrendeletet. Alföldy Béla nem helyesli, hogy ilyen kamatok szedjen a város, mert éppen a szegény embereket sújtaná vele. Határozat: a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzik ki a kérdést.
4. Főispáni átírat a rendőrkapitányi állásnak betöltése tárgyában. — Az új rendőrkapitányi kinevezése tudomásul szolgált, dr. Molnár Mihály új rendőrkapitány rövid székfoglaló beszédet mond.

5. Főispáni átírat a közokmányi igazgató-őrszolgálat betöltése tárgyában. — Tudomásul szolgált.

6. A városi tanács javaslata a birtokváltozási díjakról alkotott szabályrendelet érvényének meghosszabbítása iránt. — 10 évre meghosszabbították.

7. Ugyanannak előterjesztése a volt kisszállási uradalom telkinek felosztása folytán, a gróf Széchenyi István-utca szabályozására özv. dr. Bartsch Samunétól 43 □-ol területnek megváltása iránt. (2-ik szavazás.) — Jövő közgyűlésre halasztják.

8. Ugyanannak jelentése a közvágóhídi szarítópádas bérlete ügyében. — 150 kor. évi bérösszeget érte be.

9. Reittmann Ferenc lemondása a törvényhatósági bizottsági tagságról. — Tudomásul szolgált.

10. Arad sz. kir. városi közönségének átíratja a magyar ipari áruk egységes védőjegyjének megállapítása és törvénybe iktatása tárgyában. — Pártolják.

11. Somogy vármegye közönségének átíratja az egy-germekrendszer ellen az orszgyűléshez intézett felterjesztésének pártolása iránt. — Pártolják.

12. A közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának jelentése dr. Ladányi Mór nyugalmazott kórházi igazgató-őrszolgálat fegyelmi ügyében. — A fegyelmi bizottság 150 korona bírságra és a kórháznak okozott kár megtérítésére ítélte. Minthogy a mulasztás is, a kár is aránylag csekély, a kár megtérítése kötelezettsége alól a közgyűlés felmenti dr. Ladányit.

13. A rórn. kath. iskolaszékek előterjesztése özv. Bauer Jánosné felsővárosi iskolaszolga részére

megbecsültük, kijelentem, hogy neje öngyásága ártatlan, mint a ma esett hó. Uri szavamra mondom.

A huszár nem hazudott. Tény ugyan, hogy Olga megcsalta az urát, de nem tudta, hogy nem szabad. Így hát éppen az által adta bizonyoságot ártatlanul lennének, ami által más nők ellenkező erkölcsi helyzetbe jutnak.

A fiskális egy percig komoran nézett a huszár szemébe. Első eset, hogy két augur nem mosolygva, hanem gyűlölettel tekintett egymásra. Ők ugyanis mindaketten ott voltak a kis Olga kritikus jeleneténél. No de mindegy.

A fiskális szükségesnek vélte, hogy a huszárt egy fölösleges szóval is bosszantsa:

— Esküszik?

— Esküszöm.

Kezefogtak. Az ellenfelek kibékülve távoztak a párbaj színhelyéről, de semmi jót sem kívántak egymásnak.

—

A fiskális, bár abban a meggyőződésben kéjelgett, hogy a huszár a hamis eskü miatt okvetlen a hetedik pokolba kerül mielőbb, — az esküt mégis ünnepélyesen fogta föl, mert ennek az eskűnek kapcsán módját ejtette, hogy szépszerivel hazavigye hű kis feleségét, akinek — végtére is — százezer forint hozomány a van.

Haza is vitte; de ettől fogva hét lakat alatt őrizte. Magyarázta neki, hogy azért, hogy asszony, nem szabad akárki fiát csókolgatni. Férfiak közül elsősorban a férjét, továbbá a papját, a testvér-fivérét.

Már az unokafivérével, ha tizennyolc évesnél idősebbek, a hű kis feleségnek csókolódnia szigorúan tiltatik.

Huszártisztekel pedig . . . apage satanas!

rendkívüli segély megszavazása iránt. — 10 kor havi segélyt kap.

14. A bajai I. katolikus nőegyletnek előterjesztése öv. Elek Martonné gyermek-menedékházi vezetőnek drágasági pótlékban való részesítése iránt — Megszavaztak 25 kor. drágasági pótléket.

15. A városi zálogintézet alkalmazottainak kérényve drágasági pótlék iránt. — A múlt évi mérlegnek 897 koronányi föleslegéből 15 százalék drágasági pótlékként megszavazták.

16. Mátyai Mihály bajai lakosnak kérényve Tóth Kálmán-utcai háza előtt 5 □-l közterületnek építkezés céljából leendő átengedése iránt. (1-ső szavazás.) — Jövő közgyűlésre halasztották.

Miután még 3 szoborbizottság hozzájárulási kérelmét kedvezően intézte el a közgyűlés, elnöklő fölény a tárgyalást, aig délelőtt 10 órakor berekesztette.

„Bajai Hírlap“ mai száma, a kettős ünnepre való tekintettel, ma, szombaton jelenik meg.

HIREK.

Előfizetőinkhez.

„A félév végével kérjük a „Bajai Hírlap“ olvasóit, kiknek előfizetése a mai számmal lejár, hogy az előfizetési díjat a jövő számmal kezdődő félvre előbb juttassák el a kiadóhivatalhoz, (Kollár J. könyvnyomdája), hogy a lap küldésében megszakítás be ne álljon.

„A bajai helyi sajtóért. Számos bajai polgártársunk a következő névjegyen, az alábbi sajtókezü sorokat kapta a héten Latinovics Pál ny. főispántól.

Borsódi és katymári
LATINOVITS PÁL

Bács-Bodrog vármegye nyug. főispánja,
a porosz II. oszt. vörös sassrend lovagja,
a „Bácsmege“ lapvezére,

BÁCSBORSÓD.

Mélyen tisztelt Úram!

Ha rokonszenvét bírom, úgy tisztelettel kérem, hogy a vezéreltem alatt megjelenő „Bácsmege“-re előfizetni kegyeskedjék. A lapot a mellékelt utalványon föltüntetett kérdvezményes árban küldi a kiadóhivatal.

A magunk részéről minden bajai polgártársunknak privát-gusztusára bizzuk, előfizet-e levélke folytán a „Bácsmege“, csak az ellen emelünk tisztelettel kifogást a józslés és kollegialitás szent nevében, hogy városunkat, hol 4 sajtóorganum oly tekintélyes anyagi áldozatok árán és lokálpatriotizmussal küzd a közélet porondján, ily mesterséges uton, egy kis rokonszenvre való appellatával, elterelni próbálják a helyi sajtó támogatásától. A bajai polgárok juttassák csak kulturfillereiket a bajai sajtónak, mert importra csak az olyan cikkekkel van szükségünk, amelyekből jobbat mi nem nyújthatunk.

— Főgimnáziumi tornaünnepély. Zeneszó és dobpergés hangjai mellett, az érdeklődő közönség ereitől kísérve vonultak föl szerdán délután a főgimnázium tanuló a nagyvásártérre, tornaünnepélyre. Oszlopaállítás és az ifjúsági dalárda éneke után a szabadgyakorlatok plasztikus sorozata vette kezdetét. Valósággal imponáló látványt nyújtott, mikor egyszerre száz kar emelkedett vezényszóra ég felé és a másik pillanatban meg délceg fiúknak hatalmas lábdobbanása rágta meg a levegőt. Lendülettel, passzióval tornáztak a mi gimnázistánk tisztes dreszkükben; érdeme ez *Ujhelyi Géza és Vágó Rezső* tornamestereknek, kik annyi szakavatottsággal nevelik ifjainkat a testet edző sportra. A szerygyakorlatok során különösen a felsőbb osztályok rudugrása, füleslabda-verseny, kard vivás és kötélvadás tetszett. A tornaünnepély a nagyszámu közönség folytonos lelkes tetszésnyilvánítása közben este hét óráig tartott el.

— Új bácsalmási főszoilgábiró. Az új. Szutrély Lipót nyugdíjazása folytán megüresedett bácsalmási főszoilgábirói állásra a vármegye törvényhatósági bizottsága a héten *Horváth Desző* szablayi szzoilgábirót választotta meg főbiróvá. Helyébe a szablayi szzoilgábirói állásra *Werner Hugó* volt bácsalmási közigazgatási gyakornok került.

— Hajósi országos vásár. A közeli Hajós községben az országos vásárt folyó évi június 30-án tartják meg.

— Bajai rendőrségi sajtóiroda. Az új bajai rendőrkapitány hivatalbalépésével újból aktuálissá vált a helyi sajtó régi kívánságának fölújítása, a rendőrségi sajtóiroda létesítésének kérdése. Közérdek ez és mert pénzbe nem kerül, könnyen és azonnal megvalósítható. Ime, egy kis példa, melyet ha követünk, akár már holnap is meglesz a bajai rendőrségi sajtóiroda.

Szegedről írja tudósítónk: Baksa Lajos dr. az új szegedi főkapitány, több praktikus újítást vezet be a rendőrségen. Ezek közt az első, hogy létesíti a rendőrségi sajtóirodát, azt amit már évek óta és haszaltan sürgettek a helyi lapok. A sajtóiroda már megkezdte működését oly formában, hogy a rendőri eseményeket egy könnyűbe írják be s ezt a lap tudósítók állandóan megtekintetik. Maga a főkapitány jegyzi be a sajtó részére kiadandó fontosabb eseményeket s utasította az inspekcioi rendőrtisztviselőket is, hogy minden megtörténő dolgot e célból nyilvántartsanak. Ebben is, mint sok másban, követhetünk a szegedi példát. Mert elvégre nem nagy fáradságra kerülne, ha nálunk is az összes tisztviselő, tehát nemcsak a bünygyi, hanem a kihágási, iparügyi referensek is kiadnák a sajtó részére a híreket.

— Gräff Nikáz utóda. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Faragó János* aradvármegyei kir. segédtanfelügyelőt, jelen minőségében Bács-Bodrog vármegyébe helyezte át és a kir. tanfelügyelői hivatal vezetésével bízta meg. Gräff Nikáz állása, habár ideiglenesen is, betöltöttet, s mi hisszük, hogy az új tanfelügyelő méltó lesz ahhoz a helyhez, melyet Gräff Nikáz nevében hosszú esztendőn át betöltött.

— Bajai italmérisi illeték-felszólamlás. Az állami italmérisi jövedékről szóló 1899. XXV. t. c. 17 §-a értelmében, az italmérisi illetéket Baja város területre másodfokban megállapítani hivatott italmérisi illeték-felszólamlásbizottság ülést 1907. év július hó 3-ik napján d. e. 10 órakor a városházán fogja megtartani.

— A bajai Védőegylet védnőke. A „Magyar Védőegylet“ bajai fiókjának küldöttsége, Somogyi Emil elnök vezetése mellett tisztelettel a héten dr. *Ambrosovics Lajos* főispánnál. A küldöttség fölkerete a főispánt, hogy az egyesület védnői tisztségét fogadja el. A főispán készséggel elfogadta a védnökséget és hangsúlyozta, hogy lelkesedéssel fog küzdeni az egyesület céljai eléréséért.

— Évzáró ünnepély az izr. iskolában. Zsufolt díszteremben csütörtökön délután a következő szép ünnepélyvel zárták be a bajai izr. iskolák a tanévet: 1. Hymnus, énekelte a polg. isk. tanulóifjúsága. 2. Megnyitó beszéd, mondotta Erdős Jakab igazgató. 3. Szülőföldem, énekelte a polg. isk. tanulóifjúsága. 4. A könyvek serlege, szavalta Graunag Antónia II. polg. oszt. tan. 5. Népdalok énekelte a polg. isk. tanulóifjúsága. 6. Egyszer volt, szavalta Eisenberg Géza IV. polg. oszt. tan. 7. Kuruc- és népdalok, énekeltek az elemi iskolák tanulói. 8. Zsoltár, szavalta Kohn Paula II. polg. oszt. tan. 9. Jutalmak kiosztása. 10. Ének, előadták a polgári iskolák énekesei. 11. Záróbeszéd, mondotta az igazgató.

— Bajazentistáiban orvost keresnek. A kiskőrösi járás főszoilgábirója pályázatot hirdet a bajazentistáiban közösi orvosi állásra. Évi fizetés 1200 korona, 200 kor. lakáspénz, a vagyonos betegekénél 1 kor. nappali és 2 kor. éjjeli látogatási díj. A megválasztandó orvos Bajazentistáiban tartozik lakni. Pályázati kérények június 30-ig nyújtandók be a kiskőrösi járás főszoilgábirójához.

— Az épülő Baja. Baján örvendetesen felendült az építkezési kedv. Ez évben nagy számban adtak ki építkezési engedélyt. Az idén nem kevesebb, mint 57 átalakítási munkálata és 18 új építésre adtak ki építési engedélyt.

— Két szabadkai nagy pénzintézet egyesülése. Két előkelő vidéki pénzintézet, a *„Szabadkai Közgazdasági Bank Rt.* és a *„Délvidéki Általános Takarékpénztár Részvénytársaság f. h. 27-iki közgyűlésen fusionált. E két intézet eddigi saját tőkéi ez egyesülés és az ezzel egybekötött tőkefel-emelés folytán közel öt millió koronára fognak emelkedni. A Délvidéki Általános Takarékpénztár alapítójával, a Magyar Általános Takarékpénztár és az Assicurazioni Generalival fennálló összeköttetés az egyesült intézetek részére is fennmarad. Az új bank cége *Délvidéki Közgazdasági Bank Rt.* A társaság elnöki igazgatója *Lányi Mór* orsz. képviselő és vezérigazgatója *Lóczy Ferenc* lesz. A fusionált bank Magyarország egyik legnagyobb vidéki pénzintézte lesz.*

— Bajai postal pályára készülőök figyelme. Posta-távrida segédútként való kiképzés céljából a m. kir. posta-távrida és távbeszélő hivatalokhoz növendékek vétetnek föl. Növendékké felvételért azon magyar honos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet, a horvát-szlavonországi illetőséget pedig a horvát nyelvet, szóban és írásban bírják, továbbá a középiskola IV., vagy ezzel egyenlő rangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek, az iskola bevégezése és növendékké felvétel között azonban legfeljebb egy évi megszakítás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott és mivel foglalkozott. A felvételért

sajtókezüleg irt, ivenként egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a fent elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1907. évi július hó 31-ig lehet folyamodni. A szükséges bővebb utbaigazításokat a pályázni óhajtoőknek a bajai posta- és távridaivatal főnöke, *Marczell Andor* hivatalfőnök megadja.

— Elégtek a baja—szabadkai elsőrangusítás talpái. Borzalm tüz volt vasárnap délután Szabadkán, mely egy óra 55 perckor keletkezett az államasutak szabadkai teherpályaudvarán, a honvégyalagsági laktanyával szemben levő területen. Itt volt ugyanis több ezer, kátránnyal és linoleummal beitatott talpa, melyeket a baja—szabadkai vasutovnal elsőrangusítási munkálataihoz akartak szállítani. Az egyez farakás, valószínűleg egy kipa-tant szikrától tüzzet fogott és a rendkívül gyúlékony anyag csakhamar óriási lángtergben uzsott. Városszerte rémitő hatása volt a koromfekete, messze látható sűrű füstfellegeknek, amelyek az égő talpákból a magasba húzódtak. A tűz helyszínén pedig oly óriási hőség fejlődött, hogy veszedelmes volt a közelben tartózkodni. Esti 6 óra után sikerült a tüzet lokalizálni a katonaság és a tüzőtők emberfletti munkája árán.

— Ami szintén kihágás. A földmivelségyi miniszter újabb rendelete szerint kihágásnak minősíti, ha valaki lovat, szamarat, öszvért, juhot, kecskét és sertést marhalevél nélkül cserébe ad, vagy ajándékozik. Ezen rendeletről a miniszter a héten éresítette a bajai rendőrséget.

— Hatvanhatszázalékos pótdó és — üres pénzár. Baján évről-évre emelkedik a pótdó, amiert elég nagy az elégületlenség a polgártársak körében. Azonban — városi gazdálkodásunk érdeme — hogy, bár óriási pótdó árán, de azért csak vegetálunk. Megdöbbenő mentetőként állhat azonban előttünk egy nemrég még dugszagad, nagy alföldi város katasztrófája. Nehány évvel ezelőt még 90000 koronányi tartalékalapja volt Hódmezővásárhelynek, ma pedig úgy áll a dolog, hogy 66 % os pótdó mellett, a város július 1-jén már nem tudja kifizetni hivatalnokait. A város most szekerkoronás kölcsönt akar felvenni.

— Ünnepélyes évzárás a főgimnáziumban. Tegnap, pénteken délután volt a helybeli cist. r. főgimnáziumban a tradicionálisan szép évzáró ünnepély, énekszámok, szavalatok és a jutalomdíjak kiosztása keretében. Nagyszámu intelligens közönség jelent meg a kiválóan sikerült, koncertszerű ünnepélyen, melyről a következő programot vesszük: 1. Nemzeti ima. Szerzette Bene Gyula. Előadta a főgimn. énekar. 2. A kis savoyard. Irta Arányi Emil. Szavalta Csapláros Imre III. o. t. 3. Fráter-nóták. Előadta a főgimn. ének- és zenekar. 4. Évi jelentés és a jutalmak kiosztása. 5. Népdalok. Előadta a zenekar. 6. Kossuth-induló. Előadta az ének- és zenekar.

— Agyonütötte a fiát. Dunaszekcsőről jelentik: Rettenetes módon ölte le *Wagner János* a fiát. Apa és fiu között már régebben feszült volt a viszony. A multkor a réten szóváltás támadt köztük, melynek folyamán az apa kaszája nyelvével úgy vágta fejbe a fiát, hogy összerogyott. A brutális apa erre még nekiesett a fiának s a kasza élével addig ütötte, míg élet volt benne. Ezután nyugodtan kaszálta tovább a füvet. Otthon rémülten látták meg a holttestet. A gyilkos apa ekkor sókni akart, de a csendőrség letartóztatta.

— Buknak az ügyvédi vizsgán. A régi törvény szerint, amint ismeretes, csak kétszer lehetett ügyvédi vizsgára menni s ha a jelölt második vizsgán is megbukott, ügyvédi oklevél nem tehetett szert. Eppen ezért csak elvétve történt, hogy a jelöltet a második alkalommal is elbuktatták. Száz közül legfeljebb két-három ilyen eset fordult elő. Úgy látszik azonban, hogy a jövőben másképpen lesz. Az új vizsgarend most június 1-én lépett életbe és már is mutatkozik a hatása. Mert ugyanis ezentul akárhánszor neki lehet menni a vizsgának, a 25 jelölt közül, akik a budapesti ügyvédvizsgálóbizottság előtt a héten jelentkeztek, 12 megbukott s így százalékban kifejezve: majdnem ötven százalék. A különbség a régi és új rend között ugyan-csak szembeötlök.

— Táncoztatási értesítés. Va szerencsén Baja előkelő uri közönséget tisztelettel értesíteni, hogy 1907. évi július hó 1-től kezdve a Nemzeti-szálloda díszteremben tánctanfolyamot nyitok. Remélem, miután a fővárosban van a sajtó, valamint nagy és előkelő körök kitüntető és elismerő kritikában részesítettek, hogy Baja város előkelő köreit is a táncintástan terén lelkiismeretes és szakavatott tanításom által a jövőre is megnyerem. Főtőrekvásem oda irányul, hogy tanítványaim a kivánalmaknak megfelelően a legelőkeltebb francia-rendszerű tanmódom által a legjobb sikerrel elsajátíthatassák úgy, hogy e téren a finomabb izlés és a jelenkor igényeinek megfeleljenek. A tanfolyam két részre lesz osztva: a kisebb növendékek délutáni, a felnöttek pedig az estéli órákban részesülnek táncoktatásban. Kivánatra tanítványokat egyesek vagy csoportokban privát házuknál is elfogadok. A rendes szalonláncokon kívül még a következő táncok lesznek betanítva ugyint: Palonaise, Menuet, Gavotte, Balet-Idil és Diszpalloté. Felnöttek részére külön balet-órát adok, kivánatra magánházuknál is.

Bajlós Bertalan fővárosi tánctanátr.

— A keresztényszocialisták kudarca. A mostanában mindenütt, így Baja vidékén is, grüldolással megpróbálkozó keresztényszocialistákat csúfos kudarc érte most hétfőn Kassán. Népbolondító eszméik terjesztésére nyilvános népgyűlést akartak tartani, de hogy hogyan értelmezi ők a nyilvánoságot meg a népgyűlést, azt mindjárt a megnyitáskor megmutatták. A népgyűlésen ugyanis csakugyan megjelent a — nép, több száz szocialdemokrata munkás, s minthogy ezek nem voltak hajlandók a keresztényszocialisták által ajánlott elnökök megválasztani, óriási zűzvaj kerekedett, mire a kiküldött hatósági biztos a gyűlést feloszlatta. Kassán tehát nem sikerült a keresztényszocialistáknak pártot alakítani, hiába utazott le a párt egyik apostola, Haller István budapesti kiküldött is.

Nyilttér.*)

Borivőknek a bor keveréséhez!

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
Törvényes égvénys
SAVANYÚVIZ

A dugó égetése közömbösíti a bor savanyúságát, így kellemesen pezsgő. Nem festi a bort.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Helyi zenei élet.

Hódmezővásárhelyi dalosok a bajai színházban.

Baja, június 28-án.

A közeledő nyár legmelegebb napjaiban, a kalászt érlelő július hónap 11-én egy csupa uri emberekből álló társaság érkezik Bajára, a hódmezővásárhelyi dalárda tagjainak személyében, mely társaság a magyar nótákat termő délifőbbs Alföld legközepéből jön hozzánk, hogy itt egy hangversenyt rendezzen s hódítson a magyar dal bűbájos hatásával, szépségével.

A hódmezővásárhelyiek ezen hangversenye általában az a körut, melyet ez alkalommal megtesznek, összejárván a dunántúli rész városai közül Pécsre, Kaposvárt, Keszthelyt és Székesfehérvárt, közben egy napot a Balatonon töltvén, megtekintve annak nevezetesebb fűrdőhelyeit, nemcsak a legmelegebb érdeklődésre és figyelemre tarthat számot, tekintve azt, hogy a hangversenyek jövedelmének egy jelentékeny részét mindenütt valamely helyi jótékony célra fordítják, hanem bizonyos tekintetekben, a zenei életet illetőleg, eseményszámba is megy, mert ez a közel ötven évet és 42 tagot számláló dalárda ma az ország hírneves dalárdáinak sorában a legelső helyek egyikén áll s lobogóját az ország különböző vidékein szerzett babéroknek egész sokasága borítja.

Históriai multja van annak, hogy ez az előkelő és nagy testület miért rendez országos körutakat, s miért áldoz ezeket arra, hogy időnként hangversenyeket rendezve, beutazza hazánk legszebb vidékeit.

A hódmezővásárhelyi dalárda ugyanis esztendőkkel ezeltől egy kellemetlen incidens következtében kilépett az országos dalárszövetségből s azóta, hogy magáról mégis életjelt adjon s tagjai hazánk egyes vidékeinek szépségével megismerkedhessenek, két évenként országos hangverseny-körutakat rendez. Bejárta már úgy Délmagyarországot, mint Erdélyt és a Tatra vidékét, hangversenyeket rendezve Temesvárott, Lugoson, Herkulesfürdőn, Brassóban, Előpatakon, Tusnádon, Kovásznán, Kassán, Lőcsén, Iglón stb., olyan emlékeket hagyva hátra maga után mindenütt, melyekre büszkén és megnyugvással gondolhat.

A dalárda élén, melynek tagjai ügyvédek, városi állami és magántisztviselők, papok és tanítók, Juhász Mihály kir. tanácsos, polgármester és Kun Miksa ügyvéd, a Ferenc József rend lovagja állanak

mint elnökök; karnagya pedig a város egyik számvevője, Arany János, egy egészen fiatal ember, akinek nemcsak népdalait énekelik szerte az egész országban, de aki egyuttal olyan hegedűművész is, aminő ismét kevés van ebben a muzsikális országban. A hódmezővásárhelyi dalárda büszkeségei közé tartoznak még Vörös Lajos tenorista, Darabos Lajos bariton-énekes és Gregus Sándor basszista is, akik az alföldi városok hangversenyeinek örökös szereplői s ha mint hivatásos énekesek keresnek meg kenyérüket, régen országos hírnévek örvendének.

Íme, ez a dalárda jön el július hó folyamán városunkba, hogy itt egy dalestélyt rendezzen s mi hiszünk, hogy alföldi dalos vendégeink itt nemcsak a műértő közönség támogatására találunk, de részeseitől fognak abban a barátságos vendég szeretetben is, mely a magyar ember természetéhez tartozik s amely egyedül juttalma lesz az előkelő kiránduló társaságnak.

A vendégek névsorát és a dalestély műsorát közelebbről részletesen is közöljük.

Szerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

A m. kir. államvasutak

MENETRENDJE.

Érvényes 1907. május hó 1-től.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7 22 órákor és délután 1 15 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 2 25 és 6 51 órákor és délután 3 51 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2 30 és 7 51 órákor és délután 1 30 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6 45 órákor, délután 12 57 és 4 23 órákor.

Ujvidékről Titelre reggel 6 37 és délután 5 10 órákor.

Titelről Ujvidékre reggel 3 32 és délután 1 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 6 59 délután 3 03 és 7 47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3., 8 18 és délután 2 35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4 40 és délután 1 32 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4 10 és délután 1 19 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10 25, délután 2 02, 6 50 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 4 40, 8 35 (gyors) 11 30, 3 56 és délután 8 51 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4 50, 10 30, délután 1 47 és 7 05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 7 17, 10 40 délután 4 12 és 7 52 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4 50 9 45 és délután 4 25 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4 17, 9 15 és délután 5 órákor.

Budapestről Bajára reggel 7 (gyors) 7 15 és délután 1 55, 3 20 (gyors) 10 10 órákor.

Szabadkáról Budapestre reggel 5 05, 9 51 (gyors) 1 52, 6 37 (gyors) és 11 50 órákor.

Halaszról Bácsalmásra reggel 3 50, délután 12 05 és 6 órákor.

Bácsalmásról Halaszra reggel 3 51, déli 12 és délután 8 10 órákor.

Bácsalmásról Regöcérre reggel 6 16 délután 3 és 8 12 órákor.

Regöcéről Bácsalmásra reggel 3 35, 9 49 és délután 5 56 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5, 10 30 délután 1 27, 4 15 és 6 48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4 30, 7 56 (gyors) 10 42, d. u. 4 29 (gyors) 7 46 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6 és 9 44 órákor, délután 1 47, 6 55, 9 10, 11 05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3 05, 7 48 és 11 30, délután 4 55, 6 30, 3 10, 8 15 órákor.

Az Első cs. kir. Duna-gőzhajózási Társaság személyhajójaratának menetrendje:

Budapestről Mohácsra naponta délelőtt 12 ó. — p.
Bajáról Mohácsra naponta este 8 ó. 05 p.
Bajáról Budapestre naponta délután 2 ó. 05 p.
kedd, péntek és vasárnap reggel 3 ó. 55 p.
Bajáról Orsovára, Galacra vasárnap, szerda és péntek reggel 5 ó. 40 p.
Budapestről Orsovára, Galacra:
kedd, csütörtök és szombat este 10 ó. — p.

Elsőrendű minőségű

Égetett darabos mész

kapható:

Krausz Jakab mészkecencéből
PÉCS, Majláth-tér 6. sz.

SZELÉNYI ZSIGMOND

BUTOR ÁRUHÁZA

Baján, Vörösmarty Mihály-utca 1. szám.

Volt Bernhart-féle helyiségben. Grauaug-bank mellett.

Alulírott tisztelettel értesitem **Baja város és környéke** nagyrédmű közönségét, hogy dusan felszerelt és minden igényeknek megfelelő

BUTOR-ÁRUHÁZAMAT

Baján, Vörösmarty Mihály-utca 1. szám alatt a volt Bernhart-féle helyiségben, Grauaug-bank mellett, folyó évi május hó 1-én megnyitottam.

Állandó raktár modern ebédlő-, háló-, szalon- és uriszoba berendezésekből, vas-, réz- és kárpitozott butorokból a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok rajz és tervszerinti teljes lakberendezéseket bármely stílusban, valamint lakások és ünnepélyek alkalmával termek díszítését.

A nagyrédmű közönség b. pártfogását és jóindulatát kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

SZELÉNYI ZSIGMOND.

Világítási berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, ületek, malmok, és magán-házak részére. — Legujabb szabadalmazott és engedélyezett

„LUX”

acetylén gázfejlesztők. Teljesen veszélytelen.

Villanyvilágítási és erőátviteli berendezések. Különleges-ség, önálló kis telepek (elektro gének)

Csillárok legmodernebb kivitelben, villanyra, légszeszre és acetylénre, nagy választékban.

Motorok benzinre, gázra vagy nyersolajra. bármilyen célra.

Szerelési cikkek, izzólámpák és egyéb kellékek nagy raktára. — Költségvetések, tervezetek és árjegyzék kívánatra díjtalanul.

FEJÉR ÉS SCHMIDT

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

Len-szalma

legmagasabb áron, raktárhelyen át- véve és kifizetve, megvételre kerestetik.

Ajánlatok »S. E. 1673.« alatt

Jaulus és Tsa

(Haasenstein és Vogler céghez)

BUDAPESTRE intézendők.

Jó házból való

középiskolát járt flu

tanulónak

felvétetik

KOLLÁR A. könyvkereskedésében.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágyerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk, Riegler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁ S

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Stampfl Jenő

fűszerkereskedésében.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb áron kaphatók. — Telefon 81. szám.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi iparkivállításon

aranyéremmel kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésében

nagy raktár a legujabb irodalmi termékek-, diszművek-, ifjúsági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek-, minden- nemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajzpapírok, író- és rajzszerk, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hírlapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadtnak.

Hírdetések a BAJAI HIRLAP-ba mérsékelt áron vétetnek fel.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesszen állít elő

műveket, folyóiratokat, bál- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással.

Nagy raktár közszégi, közigazgatási, ügyvédi és egyházi nyomtatványokból.

Bármilyen **könyvnyomda** munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Diszkönyv- kötészetem

Diszművek, Folyóiratok, **mindennemű könyvek** egyszerű és diszes bekötésére,

továbbá

képketrek, (Passepartous) **íróaljzatok**, stb.

előállítására van berendezve.